

Práce s problematickými kolegy na pracovišti

Predátor

Jeho strategií k prosazení se je útočit, zastrašovat a ohrožovat své okolí. Tito lidé chtějí mít věci zcela pod kontrolou a neváhají pro „válcování“ ostatních použít i křik, hrubá slova a otevřeně agresivní formy nátlaku jako je třeba vyhrožování. Pocit jejich osobní hodnoty roste přímo úměrně s tím, nakolik se mu podaří ponížít druhého člověka.

Podpásovec

Tento typ se projevuje pasivně agresivně. Navenek přátelský a sociálně adaptovaný, vytváří sítě vztahů, ve kterých cíhá na své oběti. Do objektů své zloby pak pouští uštěpačné a zraňující poznámky, zamaskované jako vtipy či přátelské špičkování, takže je těžké se proti nim ohradit. Poté, co shodí kolegu, cítí se silnější a lepší.

Vztekloun

Možná jste se již setkali s výbušným typem spolupracovníka, který funguje většinu času vcelku běžně a snad i vstřícně do chvíle, než pod větší zátěží „vybouchne“. Ventiluje tak napětí a tenze, které neřeší průběžně, ale pak pod tlakem vychrlí mnoho horkých slov a urážek. Po výbuchu se většinou cítí lépe a tehdy je možné si s ním promluvit o tom, jaké má jeho chování dopady na ostatní.

Remcal

Dalším úkazem na pracovišti, který zaručeně otráví atmosféru, je věčný stěžovatel. Takovému kverulantovi netrvá dlouho, než nakazí negativní náladou své kolegy nebo odradí ty optimistické od spolupráce. Zásadně není se stavem věcí spokojen a dává to při různých příležitostech najevo. Zaměřuje se na to, co se nedaří nebo je obtížné a patřičně to komentuje. Vzdává se tak zodpovědnosti za dění okolo sebe a svoji vlastní osobu staví do světla dokonalosti. Nezajímá ho možnost sám se angažovat a hledat řešení, jak věci napravit.

Drbna

Udržuje navenek přátelské vztahy s kolegy, se všemi je zadobře, většinou bývá příjemně upovídaná a účastná. Může to být muž i žena. Zajímá se o ostatní, pokládá účastné otázky, zjišťuje, co si kdo myslí, prožívá a co cítí. Poté, co získá vaši důvěru, se dostává k cennému zdroji všech informací. Ty však často zneužije proti vám a má na to svoje metody – překrucování, přibarvování a další manipulování s fakty, jako je např. vytržení informace z kontextu a různé formy intrikování; čímž vám s radostí poškozují pověst.

Donašeč

Tento typ bez skrupulí stoupá po hřbetech svých kolegů, které neváhá zdiskreditovat před nadřízenými. Pilně sbírá informace, zapisuje si, kdy kdo přišel pozdě a o kolik, pamatuje si, kdo vyřizoval v pracovní době soukromé telefonní hovory nebo si odskočil koupit jídlo mimo povolenou pauzu. Hraje před vedoucím roli „hlídacího psa“ a nepostradatelnou oporu, ve skutečnosti však sleduje pouze cíl jistit svoje pracovní místo, případně se obohatit na prémiech za „loajalitu“. Překvapivě často bývají zasloužilí donašeči jmenováni na pozici zástupce

vedoucího a je jim svěřena důvěra. Často své „moci“ využívají k likvidaci kolegů, kteří se jim znelíbili nebo kterým se za něco mstí.

Želvák

Samotářský a mlčenlivý kolega, ukrytý ve svém krunýři před celým světem, stranící se svých kolegů. Potíže vzniknou ve chvíli, když se potřebujete domluvit na pracovních záležitostech. Jeho egoobrana může být tak silná, že jeho komunikace připomíná adolescenta odmouvajícího svému rodiči. Pokud se již k pracovnímu úkonu odhodlá, trvá dlouho, než si troufne jej odevzdat, což může ostatní v týmu brzdit. Za jeho jednáním se nejčastěji ze všeho ukrývá vnitřní nejistota a nízké sebevědomí, obává se odhalení nedostatků a následného pokárání.

Jak na ně

Predátor

Možná cesta, jak čelit těmto typům je posilování a projevování vlastní sebedůvěry, odvahy a přiměřené, kultivované bojovnosti. Je dobré nechat vždy trochu času, aby se uklidnili, ale pak se rovnocenně vymezit. Udržujte oční kontakt, chovejte se energicky, až téměř přátelsky, ale nelamte si příliš hlavu s etiketou. Nutné je bránit se a nenechat se zastrašit. Nediskutovat o tom, co řekli a jak to mysleli, ale popsat, jaké chování k vám je přípustné a co nadále nebudete snášet. Predátoři mají políčeno na „slabší“ články týmu, kteří se stávají jejich oběťmi. Na silného protivníka si netroufají a nakonec ho snad i respektují.

Podpásovec

Cesta by mohla být v tom, pojmenovat to, kvůli čemu se do vás naváží. Zastavit se a zeptat se, co tím konkrétně myslí. Je možné takto hovořit i v kolektivu, před ostatními kolegy to „rozhrábnout“. Nenechat podpásovce z diskuse vyklouznout, ale pokusit se problém rozkrýt a vyřešit. Také požádat, aby příště jednal na rovinu a bez narážek, a dotáhnout vždy situaci do finálního objasnění. Posměšky nesmějí být tolerovány ani ignorovány.

Vztekloun

Zásadou v jednání s těmito lidmi je nechat je vybouřit a uklidnit. Pak je lépe vzít je stranou a promluvit s nimi o situaci někde v soukromí. Je důležité jim dát najevo, že si jich vážíte a berete je vážně, i když „ustřelili“. Ale že je třeba hledat jiné způsoby komunikace a nastavit mantinely chování, aby nepoškozovali důstojnost kolegů.

Remcal

Zde je nadějí motivovat remcaly, aby se začali podílet na zlepšení chodu věcí. Spoluúčast na dění by mohla pomoci převzít aspoň částečnou zodpovědnost a utišit kritika v sobě. Důležité je pozorně je vyslechnout, parafrázovat jejich výroky, ale nehodnotit je, nedebatovat o tom, co je pravda a co ne. Doved'te je k tomu, aby se vyjádřili, jak by se měly věci podle nic odehrávat. Prospěšné je pak slovně ocenit každou jejich angažovanost a motivovat je tak k zapojení do činností.

Drbna

Obrana vůči těmto „neviditelným“ praktikám není jednoduchá. Základem je otevřená komunikace a bezpečné vztahy na pracovišti. Kde je kooperace a není přílišná rivalita mezi kolegy, bývá drbna odhalena a zneškodněna tím, že jí nejsou poskytovány citlivé osobní informace a komunikace s ní je pouze pracovní.

Základní ochrana před zneužitím informací je neschovávat se na pracovišti se soukromými záležitostmi či názory a nekritizovat pokoutně spolupracovníky ani nadřízené. Nevíte, kdy se tyto údaje dostanou k nesprávným uším a budou zneužity.

Donašeč

Jaká je obrana vůči těmto lidem? Základem by měla být důvěra nadřízeného ve „své“ lidi a otevřená komunikace na pracovišti. Tím pádem odpadá potřeba nechat zaměstnance špehovat a naslouchat donášeným informacím. Měly by fungovat jiné kontrolní mechanismy dodržování pravidel na pracovišti, aby nebylo nutné spoléhat na interpretaci „hlídacího psa“.

Obranou ze strany zaměstnanců je dodržování pravidel na pracovišti. Pokud se stane, že je porušeno, prevencí je ohlásit to svému vedoucímu dříve než donášeč a navrhnout nápravu (např. pozdní příchod si nadpracují).

Želvák

Taktika při otevírání komunikace s opacněovaným kolegou je podobná strategii rodičů pubertálního dítěte. Snažte se za všech okolností zachovat klid a přistupovat rovnocenně, pokládejte jednoduché otevřené otázky a trpělivě vyčkávejte na odpovědi. Neobávejte se chvíli mlčení. Pokud se nedaří se domluvit, zkuste neutrálně pojmenovat, co se děje a položte opět otázku s otevřeným koncem. Povzbuzujte jemnými náznaky, posilujte želvákovo sebevědomí. A věřte, že časem vykoukne z krunýře.